

Osobitné ustanovenia VPP NP 2020 pre poistenie prerušenia prevádzky OUPP VPP NP 2020

(ďalej len „OUPP VPP NP 2020“)

Predmet poistenia, škodová udalosť

1. Poistenie sa dojednáva pre prípad následných škôd spôsobených prerušením alebo obmedzením poistenej prevádzky (ďalej iba „prerušenie prevádzky“) z dôvodu vecnej škody.
2. Škodovou udalosťou je náhodná udalosť oznámená poisteným (prerušenie prevádzky z dôvodu vecnej škody), ku ktorej dôjde v dobe trvania poistenia v mieste poistenia, a ktorá by mohla byť dôvodom vzniku povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie v zmysle poistnej zmluvy a podľa týchto VPP.

Vecná škoda

3. Vecnou škodou sa rozumie preukázané poškodenie, zničenie alebo strata vecí slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti v dôsledku poistných nebezpečenstiev dojednaných v poistnej zmluve v rámci poistenia stavieb a hnuťelných vecí:
 - a) požiar, výbuch, priamy úder blesku, náraz lietadla, dym unikajúci zo zariadení, aerodynamický tresk;
 - b) záplava a povodeň;
 - c) víchrica a krupobitie;
 - d) zosuv pôdy, lavína, pád predmetov, tiaž snehu, zemetrasenie, výbuch sopky;
 - e) voda z vodovodných zariadení;
 - f) náraz vozidla;
 - g) hasenie, búranie alebo odpratanie vykonaného v príčinnej súvislosti s niektorou udalosťou uvedenou pod písm. a) alebo b) tohto bodu.
4. Poistenie sa nevzťahuje na poistné nebezpečenstvá, ktoré nie sú dojednané v poistnej zmluve v rámci poistenia stavieb a hnuťelných vecí, alebo ktoré nie sú týmto poistením kryté.
5. Za vecné škody v dôsledku dojednaného poistného nebezpečenstva sa nepovažujú škody spôsobené okolnosťami, ktoré sú pri tomto poistnom nebezpečenstve vylúčené v poistnej zmluve pri poistení stavieb a hnuťelných vecí z poistenia.
6. Za vecné škody sa nepovažujú škody:
 - a) vzniknuté v dôsledku zničenia, poškodenia alebo straty peňazí v hotovosti, cenných papierov, listín, plánov výkresov, nosičov dát, obchodných kníh alebo spisov každého druhu;
 - b) na elektrických zariadeniach, ktoré vznikli pôsobením elektrického prúdu s výskytom ohňa alebo bez neho (napr. prepätím, izolačnou chybou, skratom, telesovým alebo zemným spojením, nedostatočnými kontaktmi, zlyhaním meracích, regulačných alebo bezpečnostných zariadení); táto výluka z poistenia neplatí, ak je takéto poškodenie uvedených vecí v príčinnej súvislosti so škodami vzniknutými požiarom alebo výbuchom na veciach slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti;
 - c) ktoré vznikli pod tlakom, aerodynamickým treskom alebo výbuchom vzniknutým v spaľovacom priestore pri spaľovacom motore, v hlavniach strelných zbraní a iných zariadení, v ktorých sa energia výbuchu cieľavedome využíva;
 - d) spôsobené v pracovných častiach elektrických spínačov tlakom plynu;
 - e) na veciach slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti tým, že tieto veci boli vystavené úžitkovému ohňu alebo teplu pri spracovaní alebo z iných dôvodov.

Následná škoda spôsobená prerušením prevádzky, miesto poistenia, doba ručenia

7. Následnou škodou spôsobenou prerušením prevádzky z dôvodu vecnej škody sa rozumie ušlý zisk a primerané výdavky nákladov, ktoré poistenej prevádzke preukázateľne vzniknú aj v prípade, ak je prerušená prevádzka poistenej prevádzky (ďalej len „stále náklady“), pokiaľ vecná škoda vznikla na mieste uvedenom ako miesto poistenia (budova, iná stavba, miestnosť, prevádzkareň alebo pozemok).

8. Poistovateľ nie je povinný poskytnúť poistenému poistné plnenie za zväčšenie následnej škody spôsobenej:
- a) neobvyklými udalosťami vzniknutými v priebehu prerušenia prevádzky;
 - b) úradnými opatreniami orgánov verejnej moci obmedzujúcimi obnovu poistenej prevádzky;
 - c) tým, že poistený nezabezpečí včas obnovu alebo opätovné zadováženie zničených, poškodených alebo stratených vecí slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti a to aj v dôsledku chýbajúcich finančných prostriedkov (kapitálu);
 - d) tým, že došlo k rekonštrukcii poškodených alebo zničených vecí slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti v širšom rozsahu ako uvedením týchto vecí do pôvodného stavu (napr. inovácia, prestavba a pod.).
9. Ak vznikne poistenému právo na poistné plnenie za následné škody, je poistovateľ povinný plniť za tieto škody, ak vzniknú počas dvanástich po sebe nasledujúcich mesiacoch po vzniku vecnej škody, ak nie je v poistnej zmluve dojednaná iná dĺžka doby ručenia (ďalej len „doba ručenia“). Pre mzdy a platy je možné alikvótne na základe ročných súm miezd a platov dohodnúť v poistnej zmluve kratšiu dobu ručenia.

Ušlý zisk a stále náklady

10. Poistenie sa vzťahuje na:
- a) ušlý zisk z realizácie predaja vyrobených výrobkov, predaného tovaru, zisk z poskytovaných služieb poistenej prevádzky (ďalej len „ušlý zisk“), ktorý by poistený v prípade neprerušenej prevádzky dosiahol v priebehu trvania prerušenia prevádzky, najdlhšie však počas doby ručenia, pokiaľ by k prerušeniu prevádzky nedošlo;
 - b) stále náklady poistenej prevádzky, ktoré musí poistený počas doby trvania prerušenia prevádzky, najdlhšie však počas doby ručenia, bezpodmienečne vynakladať, aby bolo možné po obnovení vecí slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti čo najskôr uviesť prevádzku do činnosti v pôvodnom rozsahu; poistený má právo len na náhradu primeraných účelne vynaložených stálych nákladov.
11. Poistenie sa nevzťahuje na náklady, ktoré už po prerušení prevádzky nevznikajú, najmä:
- a) výdavky za suroviny, pomocné látky, prevádzkové látky, technologickú energiu a za odobraný tovar (výrobky a poddodávky), pokiaľ nejde o výdavky nevyhnutné na udržiavanie poistenej prevádzky alebo o nevyhnutné poplatky za odber cudzej energie;
 - b) odvodové a daňové povinnosti a vývozné clá;
 - c) náklady na dopravu, náklady spojov atď.;
 - d) náklady na poistné závislé od obratu;
 - e) licenčné poplatky závislé od obratu a vynálezcovské poplatky závislé od obratu;
 - f) zisk a stále náklady, ktoré nesúvisia s výrobnou, obchodnou alebo priemyselnou činnosťou poistenej prevádzky, napríklad z kapitálových, špekulačných alebo pozemkových obchodov;
 - g) majetkové sankcie (napr. penále, pokuty, manká a náhrady škôd), ktoré je poistený povinný zaplatiť v dôsledku nesplnenia, prípadne porušenia záväzkov alebo iných právnych povinností.

Poistná suma, poistná hodnota, doba hodnotenia, podpoistenie, spoluúčasť

12. Poistná suma je suma určená v poistnej zmluve ako najvyššia hranica plnenia poistovateľa za poistenú položku. Poistnú sumu zodpovedajúcu dobe ručenia stanoví na vlastnú zodpovednosť poistený. Poistná suma uvedená v poistnej zmluve je najvyššia suma súčtu možných výplat poistných plnení poistovateľa za poistné obdobie za danú poistenú položku, na ktorú sa poistná suma vzťahuje.
13. Poistnou hodnotou v prípade vzniku poistnej udalosti sa rozumie zisk, ktorý by poistený dosiahol a stále náklady, na ktoré by poistený nahospodáril bez prerušenia poistenej prevádzky po dobu hodnotenia. Doba hodnotenia v prípade poistnej udalosti zahŕňa 12 po sebe nasledujúcich mesiacov a končí v okamihu, od ktorého už poistenému nevzniká následná škoda prerušením poistenej prevádzky, najneskôr však uplynutím doby ručenia (ďalej iba „doba hodnotenia“).
14. Podpoistenie. Ak pri vzniku poistnej udalosti poistná suma jednej poistenej položky nižšia ako jej poistná hodnota, poistovateľ je povinný uhradiť poistenému iba časť škody, ktorá je v rovnakom pomere k celkovej škode vzniknutej poistnou udalosťou, v akom je poistná suma za poistenú položku k jej poistnej hodnote.

Zánik poistenia

15. Poistenie zaniká aj:
- a) pokiaľ sú bez súhlasu poistovateľa vykonané zmeny v poistenej prevádzke, alebo na pozemku, na ktorom sa poistená prevádzka nachádza alebo zmeny vecí slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie jej prevádzkovej činnosti, pričom sa riziko vecnej škody preukázateľne zvyšuje vzhľadom na čas začiatku platnosti tohto poistenia; uvedené neplatí, ak je trvanie platnosti poistenia po vykonaných zmenách týkajúcich sa poistenej prevádzky potvrdené poistovateľom;
 - b) pokiaľ sa ruší poistená prevádzka alebo jej činnosť je natrvalo zastavená.

16. Ak sa vlastníkom poistenej prevádzky stane počas platnosti a účinnosti poistnej zmluvy poistník, poistenie podľa § 812 OZ nezanikne a do všetkých práv a povinností poisteného vstupuje poistník, ktorý je naďalej povinný platiť poistné a stáva sa na účely poistnej zmluvy poisteným.

Povinnosti poisteného

17. Popri povinnostiach stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi, týmito VPP a poistnou zmluvou je poistený povinný plniť ďalej tieto povinnosti:
- a) viesť priebežne počas doby trvania poistenia podvojnú účtovníctvo v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov. Inventúry, bilancie a výsledky hospodárenia za tri predchádzajúce roky je poistený povinný bezpečne, vzájomne oddelene uložiť z dôvodu ochrany proti súčasnému zničeniu v dvoch vyhotoveniach,
 - b) v prípade vecnej škody, ktorá môže mať za následok prerušenie prevádzky, postarať sa podľa svojich možností o odvrátenie alebo zmenšenie následnej škody, pričom je povinný sa riadiť pokynmi poisťovateľa,
 - c) bez zbytočného odkladu (maximálne však do ôsmich dní) písomne, ak je nebezpečenstvo z omeškania akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, oznámiť poisťovateľovi, že škodová udalosť nastala, dať pravdivé vysvetlenie o príčinách vzniku a rozsahu škody, vyčíslit nárok na poistné plnenie.

Plnenie poisťovateľa

18. V rámci poistného plnenia je poisťovateľ povinný nahradiť poistenému len ušlý zisk, ktorý poistený v dôsledku prerušenia prevádzky v dobe hodnotenia nemohol dosiahnuť v dôsledku poistnej udalosti a stále náklady, ktoré musí poistený nevyhnutne vynaložiť za uvedené obdobie, ak nie je uvedené inak.
19. Poisťovateľ je povinný nahradiť poistenému len nevyhnutné účelne vynaložené náklady, ak je ich vynaloženie právne nevyhnutné alebo hospodársky odôvodnené a ak by poistený bol schopný na ne svojou prevádzkovou činnosťou preukázateľne nahospodáriť, keby v dôsledku poistnej udalosti nedošlo k prerušeniu prevádzky.
20. Poistné plnenie za odpisy budov, strojov a iných vecí slúžiacich poistenej prevádzke na vykonávanie prevádzkovej činnosti poistenej prevádzky je poisťovateľ povinný poskytnúť iba do tej miery, ak pripadajú na časti poisteného podniku, ktoré nie sú zasiahnuté vecnou škodou.
21. Pri stanovení výšky škody spôsobenej prerušením prevádzky sa prihliada na všetky okolnosti, ktoré by priaznivo či nepriaznivo ovplyvňovali chod a výsledok poistenej prevádzky počas doby hodnotenia, keby nedošlo k prerušeniu prevádzky; ako aj na hospodárske výhody, ktoré sa po uplynutí obdobia hodnotenia prejavia v prospech poisteného ako následok prerušenia poistenej prevádzky počas obdobia ručenia.
22. Pri výpočte následnej škody sa prihliada i na prípadné úspory na stálych nákladoch, ktoré pri prerušení prevádzky už nevznikajú alebo sa znižujú.

Náhrada nákladov na zníženie následkov poistnej udalosti

23. Primerané účelne vynaložené výdavky, ktoré poistený preukázateľne vynaloží na odvrátenie alebo zníženie škody, ktorá môže vzniknúť prerušením poistenej prevádzky, uhradí poisťovateľ:
- a) ak tieto preukázateľne znižujú rozsah povinnosti poisťovateľa plniť;
 - b) ak ich mohol poistený považovať podľa okolností za nevyhnutné, ale vzhľadom na naliehavosť ich realizácie nemohol vopred zabezpečiť súhlas poisťovateľa. V takomto prípade musí byť poisťovateľ neodkladne informovaný o vykonaných opatreniach. Celkové plnenie poisťovateľa však nesmie presiahnuť plnenie, ktoré by poisťovateľ poskytol, keby tieto výdavky na zníženie následkov poistnej udalosti neboli vynaložené, iba ak by boli vynaložené na pokyn poisťovateľa.
24. Na výdavky na zníženie následkov poistnej udalosti poistenému nevzniká právo:
- a) ak na ich základe vzniká poistenému osôh pre obdobie nad rámec doby ručenia;
 - b) ak nimi boli nahospodárené náklady, ktoré nie sú poistené;
 - c) ak spoločne s ostatným plnením prevyšujú poistnú sumu, iba ak by boli vynaložené na pokyn poisťovateľa.
25. Pri podpoistení sa náklady v zmysle tohto článku nahrádzajú iba pomerne, v rovnakom pomere ako je nahrádzaná škoda vzniknutá prerušením prevádzky podľa ustanovenia tejto časti VPP o podpoistení.

Znalecký posudok

26. Ak sa po poistnej udalosti vypracováva znalecký posudok, tento musí byť, ak sa o tom obe zmluvné strany po vzniku škody prerušením prevádzky nedohodnú inak, predovšetkým zameraný na nasledujúce otázky:
- a) na výpočet ušlého zisku a strát poistenej prevádzky:
 - i) pre bežný rok až do začiatku prerušenia prevádzky ako aj pre predchádzajúci kalendárny rok,
 - ii) z ktorého vyplýva, ako by sa činnosť poisteného vyvíjala počas obdobia hodnotenia bez prerušenia prevádzky,

- iii) z ktorého vyplýva, ako sa činnosť poisteného vyvíjala počas obdobia hodnotenia v dôsledku prerušenia prevádzky,
- b) či a akým spôsobom sa pri zistení výšky škody spôsobenej prerušením prevádzky prihliadalo na okolnosti, ktoré ovplyvňujú výšku náhrady poisťovateľa podľa týchto VPP.

27. Výpočty ušlého zisku a strát musia byť zostavené položkovito podľa článku Ušlý zisk a stále náklady.

Výklad pojmov

Poškodenie veci – zmena stavu poistenej veci, ktorú je objektívne možné odstrániť opravou alebo taká zmena stavu poistenej veci, ktorú objektívne nie je možné odstrániť opravou, napriek tomu však je vec použiteľná na pôvodný účel, na ktorý bola určená.

Poistená prevádzka – na účely tohto poistenia sa poistenou prevádzkou rozumie miesto, na ktorom poistený vykonáva predmet svojej podnikateľskej činnosti, a ktoré sa nachádza na mieste uvedenom v poistnej zmluve ako miesto poistenia.

Strata veci alebo jej časti – stav, kedy poistený stratil nezávisle na svojej vôli možnosť s vecou alebo jej časťou disponovať.

Zničenie veci – zmena stavu poistenej veci, ktorú objektívne nie je možné odstrániť opravou, a preto vec už nie je možné ďalej používať na pôvodný účel, na ktorý bola určená.